

Nieuwsbrief/Reisverslag november 2018 – maart 2019

Terugblik

Op dit moment bevinden wij ons in de eindfase met de huidige groep. Chamika, Irushan en Rihama zijn de laatsten die nog een voltijdstudie volgen en zoals het zich nu laat aanzien is Irushan de laatste die eind 2021 zijn studie afrondt. Van de overige pupillen zullen er zeker nog verzoeken om steun voor vervolgcursussen komen, maar de consequenties voor wat betreft tijd en financiën zijn dan beperkt. Dat laatste geldt ook voor de ondersteuning van de jongere broers en zussen (zie verderop in deze Nieuwsbrief).

Een goede gelegenheid voor een terugblik.

APEKSHA SL werd opgericht op 30 oktober 2006 en de oprichting van APEKSHA NL volgde op 6 maart 2007. Het eerste cohort van vijf pupillen werd geselecteerd in 2007. Het laatste in 2009. Van de vijftien pupillen zijn er in de loop van de tijd vier afgevallen.

Eranga bleek al snel niet de juiste mentaliteit te hebben. Disna is al vlak voor haar A/L examen getrouwd en heeft nu een dochter van vijf. Met haar is nog wel steeds contact, maar zij ontvangt geen financiële ondersteuning meer. Tharindu is met de noorderzon vertrokken na misbruik van APEKSHA-gelden en Akila is na haar O/L examen gaan werken en heeft later te kennen gegeven niet langer steun van APEKSHA te willen ontvangen. Het laatste bericht (niet bevestigd) is dat ze een Montessoricursus van 2 jaar in Matara volgt.

Uitgaven

Tot en met het A/L examen zijn de uitgaven per deelnemer vrijwel gelijk en eigenlijk alleen afhankelijk van de beginleeftijd. Na het A/L examen zijn de verschillen in financiële ondersteuning significant. Aan de ene kant van het spectrum is er Insaf met € 5.437, aan de andere kant Upeksha met € 1.039. Het verschil in ontwikkeling tussen die twee is overigens ook erg groot.

Met als referentiepunt 31 december 2018 is er gedurende de jaren in totaal een bedrag van € 23.222 uitgegeven aan de overgebleven APEKSHA pupillen, exclusief dus de kosten voor APEKSHA dagen en bankkosten. Gemiddeld komt dat neer op een totaalbedrag van € 2.111 per pupil, over alle jaren gerekend. In die periode zijn in totaal 105 studiejaren financieel ondersteund, wat neerkomt op een bedrag van € 217 per pupil, per studiejaar. Bescheiden bedragen, zeker gezien de grote invloed die de steun van APEKSHA heeft gehad op de ontwikkeling van de jongeren. Dat laatste beseffen ze zelf dubbel en dwars.

APEKSHA 2.0

Het bestuur staat op dit moment voor een dilemma. Aan de ene kant een geslaagd project met als resultaat een grote verbetering van de toekomst van de deelnemers - tegen relatief lage kosten- dat op zijn eind loopt; aan de andere kant de leeftijd van de huidige bestuursleden en de te verwachten tijdspanne (ruim 10 jaar) en de daarmee verbonden verantwoordelijkheid als er eventueel een nieuw projectfase zou starten.

Het bestuur heeft inmiddels een brief doen uitgaan naar de vrienden van APEKSHA met de dringende vraag aan eenieder die geïnteresseerd is in een continuering van het project en

bovendien een bestuursfunctie op zich wil nemen, zich te melden bij een van de bestuursleden. Uiteraard kan ook 'geworven' worden in de eigen vrienden- of kennissenkring. In gezamenlijk overleg kunnen we dan beslissingen nemen over een eventueel vervolgproject APEKSHA 2.0. We doen hierbij nogmaals een dringend beroep aan iedereen mogelijke kandidaten aan te moedigen zich te melden.

Stand van zaken huidige pupillen

Chamika: geen wezenlijke veranderingen. Zit nu in zijn tweede jaar. Behaalt goede resultaten en heeft het bijzonder naar zijn zin. Zoals het er nu naar uitziet, rondt hij in 2021 zijn studie af.

Dilki: rondde een secretaresseopleiding aan het College of Technology af en doet nu praktijkervaring op bij het *Zonal Educational Office* in Galle t/m juni 2019. Wil daarna samen met Iresha een level V computercursus (in het weekend) gaan doen bij het VTA (*Vocational Training Authority*).

Hajara: heeft in de afgelopen periode twee cursussen gedaan aan het NIBM. Een computercursus (certificaat gehaald) en een cursus Engels (is nu bezig met een afrondingsproject).

Hasna: heeft dezelfde cursussen samen met Hajara gedaan. In de tweede helft van 2019 willen ze samen een cursus van zes maanden volgen aan de ITTA (*International Teachers Training Academy*). Aansluitend volgt een stage van zes maanden. Alles met de bedoeling om lerares Engels te worden.

Imasha: werkt met veel enthousiasme bij het front-office van het Light House Hotel. Doet momenteel een weekendcursus Engels bij het NIBM en zij hoopt in 2020 een hotelmanagementopleiding te gaan volgen.

Insaf: door familieomstandigheden is hij nu kostwinner geworden en heeft hij voor een baan moeten kiezen die niet echt zijn voorkeur heeft. Daar komt bij dat dat het huwelijk van zijn jongere zus gepland staat (over 2 jaar) en hij daar de rekening van gepresenteerd krijgt. Een absurd hoog bedrag voor een bruiloft met 600 gasten. Er is helaas geen ontkomen aan, begrijp ik. Hij heeft dan ook zijn plannen voor zijn eigen bedrijf en het afronden van zijn opleiding voor netwerk engineer op een heel laag pitje moeten zetten.

Iresha: heeft haar level IV computercursus aan het VTA (*Vocational Training Authority*) met zeer goede cijfers afgerond en heeft sinds begin april een baan gevonden in de IT-sector. Samen met Dilki wil zij in 2020 de level V computercursus in de weekenden gaan doen.

Irushan: voor hem was het een 'zoekjaar'. Hij had zich ingeschreven bij het EATI (*Automobile Engineering Training Institute*) in Wellampitiya, Colombo, maar nadat de cursus 3 maanden na de officiële startdatum nog niet begonnen was, heeft hij zich weer uitgeschreven. Gelukkig kon hij zich vervolgens nog inschrijven bij het University College in Matara. Hij is daar begonnen bij de afdeling *Automobile Technology*. Hij heeft het niveau van vooral de elektronicavakken onderschat, maar kon zich zonder verdere vertragingen of financiële consequenties over laten schrijven naar de afdeling *Travel & Tour Management*.

Rihama: doet het buitengewoon goed. Zij is nu bezig aan haar tweede jaar *Higher Diploma in Business Management* en eindigde vorig jaar als vierde van haar groep. Ze is zeer ambitieus en heeft het bijzonder naar haar zin. Ook met haar medestudenten.

Shermain: heeft een bijzonder lastige periode gekend. Is getrouwd, heeft een zoontje van 1 ½ jaar en een man die verslaafd is aan drugs/drank en momenteel in een rehabilitatiecentrum zit. Toch lijkt zij zich te herpakken. Haar zoontje gaat naar de Day-care en zij heeft sinds kort een baan bij de Colombo Coffee Company in Galle.

Upeksha: volgde aanvankelijk na haar A/L examen nog een aantal cursussen, maar heeft daar verder niets mee gedaan. Ze zit op dit moment thuis en doet verder niets. Teleurstellend, maar wat te doen?

Broers en zussen

Vorig jaar is APEKSHA begonnen met de financiële ondersteuning van de jongere broers en zussen van de huidige pupillen. Dat loopt nog steeds, onder het voorbehoud dat de ondersteuning geldt voor de komende twee jaren en dat ieder jaar opnieuw beoordeeld wordt of de regeling financieel is op te brengen. De huidige pupillen van APEKSHA zijn gevraagd de monitoring van hun jongere broers of zussen op zich te nemen.

Met Dimithi (zus van Dilki), Fahra (zus van Hajara), Chatu (broer van Irushan), Munsifa (zus van Insaf), en Hashani (zus van Iresha) heb ik een eerste gesprek gehad. Met Azeez (stiefbroer van Insaf) en de Rijas (broer) en Rifla en Rimsa (zussen) van Rihama is dit nog niet gelukt. Gepoogd zal worden om via WhatsApp ook vanuit Nederland direct contact te continueren.

APEKSHA dagen

Zoals ondertussen gebruikelijk, organiseerde ook dit keer de groep zelf de APEKSHA dagen. Insaf is daarbij toch wel de grote organisator. De enige voorwaarde die ik heb gesteld was dat het doel met het openbaar vervoer bereikbaar moest zijn, om de kosten te overzien te houden. De bestemming was dit keer *Sinharaja*, een van de weinige (oorspronkelijke) regenwouden van Sri Lanka.

Het was al met al weer een unieke, bijzonder geslaagde ervaring. De reis ging per bus, ook al een ervaring op zich, waarbij het tot op het laatste moment onzeker was of iedereen op tijd zou zijn. Dat lukte uiteindelijk. Eenmaal op het eindpunt aangekomen, gingen we met een safarijeep *Sinharaja* in. Onderweg moesten er nog boodschappen gedaan worden voor het avondeten. Een ervaring - met zoveel ideeën en opvattingen - op zich!

We hadden een eigen, nieuw huis tot onze beschikking, met drie slaapkamers, twee badkamers, een kleine keuken en een grote woonkamer met een geweldig uitzicht op het *Sinharaja regenwoud*. Voor lunchpakketten was gezorgd, zodat we na de verdeling van de kamers van de lunch konden genieten. Toen begon het echter te regenen; een onvoorziene tegenvaller, omdat het al weken niet geregend had.

We zijn toen maar gestart met de eerste discussieronde, die eigenlijk voor de avond was bedoeld. Het onderwerp was *tradities*. Als inleiding noemde ik daarbij enkele voorbeelden die in Nederland lang onbesproken bleven, maar vervolgens in betrekkelijk korte tijd vrij algemeen geaccepteerd zijn en zelfs in de wetgeving zijn aangepast: LGBT en euthanasie. Confronterende onderwerpen; in Sri Lanka nog volstrekt onbespreekbaar.

Toen de regen ophield begonnen we met de gids aan de middagwandeling. Al snel begon het echter weer te regenen, waardoor de wandeling meer het karakter kreeg van een overlevingstocht, gezien het steile en modderige pad. Maar de doorzetters hadden de overhand, dus vervolgden we onze trip en hebben we het overleefd. Er is zelfs onderweg nog gezwommen.

Na het avondeten volgde de tweede, lichtvoetigere, discussieronde. Het thema luidde: *Wat bespreek je met je toekomstige partner, hoe verdeel je de huishoudelijke taken, hoe voed je je kinderen op, wat doe je anders als je ouders*. Dit werd een zeer levendige discussie, waarbij iedereen openstond voor veranderingen, zoals gelijke kansen voor jongens en meisjes, gemengde scholen (zowel jongens/ meisjes als religie). Dit gold ook voor vriendschappen, maar een partner voor je zoon of dochter van een andere religie was duidelijk nog een stap te ver.

De volgende ochtend was het prachtig weer. Na het ontbijt zouden we nog een ochtendwandeling gaan maken, lunchen en vervolgens de terugtocht naar Galle maken. Om half tien reed de jeep voor en bracht ons naar het vertrekpunt van de ochtendwandeling. Ik

kwam er al snel achter dat de omstandigheden niet wezenlijk verbeterd waren en maakte daarom rechtsomkeert. De dames, onder begeleiding van Insaf, volgden na een kleine twee uur en alleen Chamika en Irushan haalden de top. Na de lunch was het wachten op de jeep die ons naar het busstation zou brengen. De chauffeur had echter een andere - waarschijnlijk meer profijtelijke - klus aangenomen en liet ons gewoon zitten. Na lang wachten en onderhandelen konden we pas laat in de middag met een ander busje vertrekken. Ondanks al deze tegenslagen blijft het een opmerkelijke groep, vooral hoe ze met elkaar omgaan. En voor mij blijft het een geweldige belevenis!

Get-together

In deze periode hebben we ook een aantal andere samenkomsten gehad, afwisselend in mijn hotel en in het openluchtrestaurant Sahana in Galle. Ze waren zeer wisselend wat opkomst en duur betreft, maar toch meestal met een programma waarin ik een aantal zaken kon regelen of bespreken. Vaak behelsde dit ook een of meerdere discussiepunten.

Een van deze zaken die aan de orde is geweest, is een mogelijk vervolg van het huidige APEKSHA project. Iedereen is in eerste instantie gevraagd zijn of haar ervaringen van de afgelopen twaalf jaar te beschrijven, met als motto: *ask the experts*. Dat bleek voor de meesten toch een stap te ver, vandaar dat hun vervolgens is gevraagd een eenvoudige vragenlijst in te vullen. De informatie die dat opleverde, is vooral bedoeld voor het overleg met de nieuwe bestuursleden (zie onder APEKSHA 2.0): wat we kunnen leren van de ervaringen van de pupillen zelf.

De belangrijkste conclusies zijn:

- verschillende pupillen (o.a. Hasna, Hajara, Insaf en Irushan) geven duidelijk te kennen dat zij zonder steun van APEKSHA hun O/L en zeker hun A/L examen niet gehaald zouden hebben en dat daarmee ook de mogelijkheden voor een vervolgstudie erg beperkt zouden zijn geweest
- de stimulans die zij kregen heeft hen zeer geholpen
- de groepsvorming veel heeft bijgedragen aan hun ontwikkeling.

Een aantal opmerkelijke uitspraken die gedaan zijn, wil ik hier graag vermelden.

Dilki: op de vraag 'Could you give us your thoughts and advice as to future activities of APEKSHA?', kwam haar antwoord dat 'iemand met meer kennis van de lokale situatie over onderwijs, cursussen e.d.' zeer welkom zou zijn.

Hajara: memoreert dat zij om privéredenen twee keer niet deel kon nemen aan de APEKSHA dagen, maar zij geeft de suggestie om een volgende keer een weeshuis, een verzorgingstehuis voor ouderen of een ziekenhuisafdeling voor langdurige zieken te bezoeken.

Imasha: geeft als suggestie dat de huidige pupillen van APEKSHA een supportgroep zouden kunnen vormen om latere pupillen van APEKSHA te ondersteunen.

Heuglijke mededelingen

Er wordt getrouwd!

Hajara is op 6 april getrouwd met Nifraz, een leuke jongen met een goede baan (Sadaharitha Plantations Ltd). Zus Farha verhuist mee. En belangrijk: Hajara blijft na haar huwelijk studeren en werken. Ik heb daarover een prima gesprek met hen beiden gehad.

Upeksha gaat haar huwelijk registreren in mei 2019. Het officiële huwelijk volgt 2 of 3 jaar later. Haar toekomstige echtgenoot Anura werkt in de toeristenbranche als chauffeur/reisleider.

Over het huwelijk van **Hasna** is zeer recent besloten. Het wordt voltrokken in december 2019 en haar toekomstige partner heet Hisham, is 24 jaar oud en werkt in een winkel. Ik heb nog geen gelegenheid gehad om met hen samen te spreken. En als laatste **Rihama**.